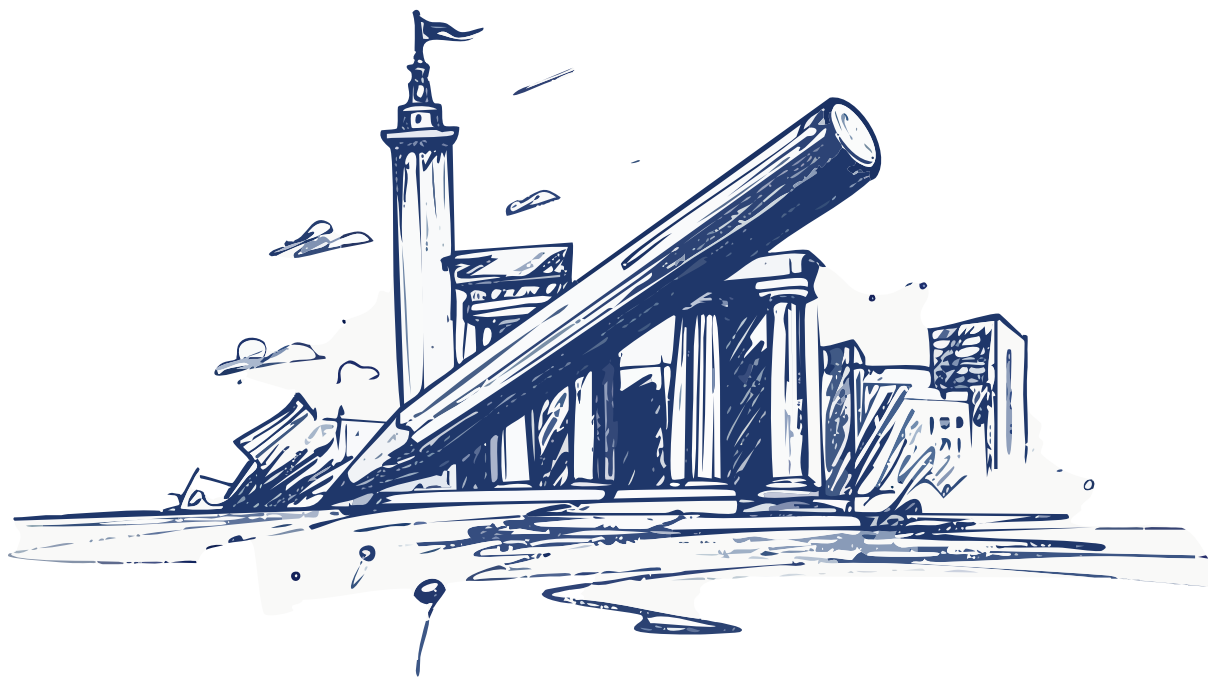

KORRUPSIONI POLITIK NË HAPËSIRËN SHQIPTARE

MËSIM PËR LËNDËN

**SHOQËRI
EDUKIM QYTETAR
SHKENCA SOCIALE**

Qëllimet e mësimit

Në përfundim të këtij mësimi, nxënësit do të jenë në gjendje të:

1. Shpjegojnë se çka është korrupsioni politik dhe format e tij kryesore.
2. Identifikojnë mënyrat se si korrupsioni ndikon në zhvillimin e Shqipërisë, Kosovës dhe Maqedonisë së Veriut.
3. Diskutojnë rolin e qytetarëve dhe institucioneve në luftën kundër korrupsionit.
4. Reflektojnë mbi mënyra konkrete për të ndërtuar integritet dhe transparencë në shoqëri.

Materialet e nevojshme

- Projektor, ekran të madh ose tabelë të bardhë
- Prezantim ose fletë me përkufizime e statistika
- Fletë pune për nxënësit
- Hartë e rajonit shqiptar
- Letra ngjitëse ose kartona për brainstorming

Struktura e orës mësimore (60 minuta)

1. Hyrje (5 minuta)

- Fillo me pyetjen:

“Kur ti e dëgjon fjalën *korruption*, çka mendon?”

- Shkruaj (ti si mësues) në tabelë disa fjalë kyçe që përmendin nxënësit (p.sh. ryshfet, abuzim me pushtet, pasurim i paligjshëm).
- Prezanto temën:
“Sot do të flasim për *korruptionin politik në vendet shqiptare — një nga sfidat më të mëdha që ndikon në besimin ndaj shtetit dhe zhvillimin e demokracisë.*”

2. Shpjegimi dhe faktet (15 minuta)

Çka është korrupsioni politik?

Korrupsioni politik ndodh kur zyrtarët e zgjedhur ose emëruar përdorin pushtetin publik për përfitime personale ose partiake.

Format kryesore:

- Ryshfet dhe shpërblime të paligjshme
- Abuzim me fondet publike
- Punësime klienteliste (shok/aleancë)
- Manipulim zgjedhjesh
- Konflikt interesi dhe mungesë transparence

Situata në tre vendet shqiptare:

Shqipëria

- Në raportin e Transparency International (2024), Shqipëria u rendit në vendin e 98-të nga 180 shtete me indeks korrupsioni 37/100.
- Raportohet korrupsion në administratë, tenderë publikë, drejtësi dhe politikë.
- Vetëm një pjesë e vogël e rasteve të hetuara dërgohen në gjykim përfundimtar.
- Reforma në drejtësi (SPAK, BKH) ka rritur ndikimin e saj, por sfidat mbeten.

Kosova

- Sipas **Transparency International 2024**, Kosova ka **indeks 41/100**, renditet pakës më mirë se Shqipëria, por korrupsioni mbetet problem serioz.
- Në Kosovë raportohet rregullisht korrupsion në prokurime publike, punësime politike dhe në nivelin lokal.
- Prokuroria e Posaçme dhe Agjencia Kundër Korrupsionit janë institucionet kryesore që merren me luftën kundër korrupsionit, por sfidat mbeten.

Maqedonia e Veriut

- Indeksi i korrupsionit (2024): **42/100**.
- Përmirësime të vogla pas reformave të integritit në BE, por prapë ka mungesë transparence në administratë dhe përdorim politik të gjyqësorit.
- Shumë të rinj shqiptarë në Maqedoninë e Veriut besojnë se **korrupsioni është pengesa kryesore për zhvillim dhe barazi**.

3. Aktivitet në grup – “Korrupsioni në jetën e përditshme” (10 minuta)

- Ndaj klasën në 3 grupe (Shqipëri, Kosovë, Maqedoni e Veriut).
- Çdo grup mendon dhe shkruan 2 shembuj **realë ose të mundshëm** të korrupsionit politik në vendin e tyre (p.sh. blerje votash, punësime partiake, shpërdorim fondesh).
- Më pas, secili grup propozon **një zgjidhje** ose mënyrë për ta parandaluar atë.
- Prezanto në klasë (nga 1 përfaqësues i secilit grup).

4. Diskutim / Debat (15 minuta)

Pyetja për diskutim:

“A është korrupsioni politik më shumë faj i politikanëve apo i të gjithë qytetarëve që e pranojnë atë?”

- **Grupi A:** argumenton se **politikanët dhe sistemi** mbajnë përgjegjësinë kryesore.
- **Grupi B:** argumenton se **qytetarët** kanë faj sepse pranojnë, votojnë dhe heshtin ndaj korrupsionit.
- Jepni 3 minuta për përgatitje, pastaj debat për 10 minuta.
- Përmbledh (si mësues) pikat kryesore duke theksuar se korrupsioni është **problem sistematik që kërkon bashkëpunim midis institucioneve dhe qytetarëve.**

5. Përmbyllje & Reflektim (10 minuta)

Pyetje për nxënësit:

- Çfarë mësuar sot për korrupsionin në vendet shqiptare?
- Cila formë korrupsioni ju duk më e rrezikshme për demokracinë?
- Çfarë mund të bëjë një i ri për të ndihmuar në uljen e korrupsionit?

Ushtrim reflektimi:

“Shkruaj një ide konkrete për të përmirësuar ndershmërinë dhe transparencën në shoqëri.”

Detyrë shtëpie / vijim

- Kërko një lajm të fundit mbi një rast korrupsioni në Shqipëri, Kosovë ose Maqedoninë e Veriut. Përgatit një **prezantim 2-minutësh** mbi rastin dhe mënyrën si reagoi publiku dhe drejtësia.

OSE

- Shkruaj një **ese të shkurtër**:

“Si do ta luftoja korrupsionin nëse do isha ministër i arsimit / drejtësisë / financave?”

Përshtatje sipas nivelit të nxënësve

- **Për nxënës më të rinj:** përkufizo thjesht “korrupsionin” me shembuj të përditshëm (p.sh. favorizim në notë, ryshfet për shërbim).
- **Për nxënës më të avancuar:** kërko analizë të politikave antikorrupsion në nivel rajonal dhe krahasim me vende të BE-së.

Burime

Transparency International. (2024). *Corruption Perceptions Index 2024*.

BIRN Kosovo. (2025). *Kosovo's corruption challenges remain despite progress*.

Monitor. (2024). *Shqipëria ende me nivel të lartë korrupsioni, raporti i Transparency International*.

Portalb.mk. (2024). *Raporti për Maqedoninë e Veriut: korrupsioni mbetet pengesë për integrimin në BE*.

BIRN Albania. (2025). *SPAK godet rastet e para të korrupsionit në nivele të larta*.